

MAGYAR MERKUR

1789-dik esztendőben.

*A' Róm. Csász. és Apost. Kir. Fels. különös engedelmével.**Szombaton Sz. Iván-havának 13 - dik Napján.**Elegyes tudósítások.*

Mind azok a' hírek, mellyek a' Bánáti táborok-
bul érkeztek, tsupán tsak a' seregnek moz-
gásaik, és el-állittatások felől téznek emlé-
kezetet, mellyeket, minthogy szüntelen változtatják
seregeink helyeket, egyéb nevezetes tudósítások' ked-
véért el-hagyom. — A' Fő Vezér Haddik Grófnak
vezérlette serege három ősztályokat foglal magában, a'
Zimonyi sereg a' hadi szerek Vezérének De Linny
Hertzegnek vezérlése alatt a' jobb szárnyan vagon,
a' hadi szerek Vezérének Klerfé Grófnak igazgatása
alatt Karanfőcsnél álló sereg a' bal szárnyat képzeli,
és a' Fehjér Templomnál táborozó hadi nép a' két
seregeknek közép pontoma. A' Klerfé seregével való
közöfségnek fenn-tartása kedvéért a' Fő Vezér Had-
dik Gróf Fehjér Templomon, Vranitzon, Kis Dikvá-

non Surfován, Luppakon, Könyeken, Prebulon és Karanfëbefen mindenüvé parantsolatot hordozó 3 lovasokat állított-ki.

Zimonybul iratik, a' Török birodalomnak belsőjében nagy katona-fogadás vagyon, és hogy mindenik a' ki az Orofzok ellen táborba indulni akar, 25 piafter (33 for.) foglaló pénzt nyer; a' ki pedig a' Magyarokkal akar hadakozni, annak 30 piafterek adattatnak. — A' Belgrádiak 3 ágyúzó sántzokat vetettek fel a' Száva-tsuttsa felé, és Vifnitza felé egynehány sántort vertek.

A' Generálifoknak és seregeknek lajstroma a' Fehjér Templomi táborban. A' Fő Vezér Haddik Gróf kinek vezérlése alatt vagyon az egész tábor, a' Lovaság' Generálifa Kinszky Jófef Gróf; 4 Fő Vezér-Hadnagyok (F. M. L.) tudniillik Tiezse, Valdek, Braun, Alvintzi; és 6 Generál-Strázsamesterek. A' Fő V. H. ofztályjához tartoznak a' Generál-Strázsamesterek Lilien és Kavanag, az elsőnek serege áll 3 Divizio Dragonyofokbul, 3 Divizio Tzesvitz Vasafaiból; az utólsonak serege 3 divizio Toskána Leopold Dragonyofaiból és 3 Divizio Zsákmin Vasafaiból. A' Fő V. H. Váldekalatt Kolonitz Generál Strázsamester 3 Divizio Naszfzau Vasafaival és 4 Divizio Vurmzer Húfzárokkal áll. — A' Fő V. H Braun Gróf Ur alatt a' Generál-Strázsamesterek Venkháim és Sztáray vagynak, az elsőnek Rottenberg, Sz. Julien, Szebotendorf, Stáin és Homburg Grenadérbatalljonai vagynak, és Generál-Strázsamester Sztáraynak a' többi 5 Grenadérbatalljoni Pikhler, Nikoletti, Fürstenberg, Kempf, Alkaini; az első négy batalljonok Magyarok. — A' Fő V. H. Alvintzy alatt állanak a' G. Strázsamesterek Urzel, Stubenberg Óberster mint Brigadér, ez elsőnek 2 Bat. Eszterházi Antal Regimentjébül vagynak,
2 Bat.

2 Bat. Károlyitól; az utolsóinak 2 Bat. Pellegrini, és 2 Bat. Toskána Ferdinánd Regimentjéből vagynak.

A' tábori fő szállásban vagynak a' hadi fizek Vezére Kollaredo Jó'sef Gróf minden fereg ágyuinak igazgatója; Zehentner Generális a' Fő Tisztekkel, Mikoviny Generális az Indzsenér fereggel, Thurn Generális az ágyúkkal.

Horvát országban 14dik Juniustig még útban voltanak a' feregek, melly idő tájban az utolsó batalljonok is a' Szluini táborba szállottak, és ezen idő után nem oltalmazólag hanem ellenkezőképpen fogják magokat vifelni feregeink. — A' Fő Vezér Laudon Báro Máj. 23án Károlyváráról Szluinba utazott, 10 órák alatt mindenfelé el-nyargalt és az egész Czettini környéket meg-tekintette, minden Generálifokat, a' kik őtet kísérték, ki-fárasztván. Estvére Szluinba ment a' Fő Vezérünk, és azután hamar mintegy 9 órakor egy tábori kurir hozta a' kedvetlen hírt Likkából. A' Fő Vezér leg-ottan el-küldé a' Fő V. H. Vallifot, maga Szluinban maradott, minden embereit és különös kantzelláriáját, a' tábori fő szálláshoz tartozandó Tiszteket és Indzsenér-feregét maga mellé vette. — A' hadi kantzellária 30án ment-el Károlyváráról Szluinba, és még csak a' hadi kassa vagyon hátra, mivel a' Bétsből váratott pénz még el nem érkezett. — A' Szluini tábor e' következő batalljonokból áll: 1 bat. Gyulay Sámuelről, 3 bat. Ferdinándé, 3 bat. Dáitsmaifzteréből, 2 Nájgebaueré, 1 Pálffyé, 2 Klebeké, 2 Lattermanné, 3 Nádasdyé; öfzeséggel 17 batalljonok. — Már jó időtől fogva mozgásban voltak a' Törökök, 20án külömbféle hírek jövének, hogy a' mi földünkre által ütni szandékoznának, de mivel a' feregek eleség nélkül meg nem indulhattak, az idő nek rövideége meg-nem engedte, hogy azokat

meg-

meg-előzték volna. A' múlt őszfel 3 tsártákokat és 4 erős sántzokat építettett Vallis Generális azoknak a 25 faluknak óltalmazására, mellyeket a' tavali hartz-ra-kelésben az ellenségtől el-foglalt vala; itten a' mi vitéz Likkai katonáinknak a' Törökök' fulyos erejeket kellett érezniek és vitéz ellent-állás után 24 faluk-bol ki-takarodniok. Nap' virradtakor 16 ezer Törökök szélső ór-állásunkat meg-támadták. Tomliánovits Kapitány, a' ki vitéz maga viselése végett Hadnagyságról egyenesen kompaniához jutott vala, az ő kompaniájával a' Boberai sántzban állott, és leg-először is egy ellenséges tsoportnak ostromlását állotta-ki: a' meddig az ő embereinek puska-porok és golyóbifok vólt, bátran védelmezte magát a' sántzban, de ebből kifogyván, karddal akart magának utat nyitni az ellenséges tsoporton kereftül, de a' nagy fokaság erőt vévén rajta, minden embereivel együtt le-vágattatott. Szerentséfebb vólt Kifsits Kapitány Ur, a' ki, minnekutánna az ő népe minden töltéseket el-lövöldözöt vólna, még-egyszer neki bátorította embereit, bajonettel és karddal utat tsinált magának a' nagy tsomó ellenségen által, és kevés veszteséggel egy erdőhöz ért, melly óltalomul szolgálá néki. Ő alatta Vlatkovits Zászlótarto, a' ki alig érte-el az ifjúi esztendőket, vitézül hartzolt. Ezen idő közben a' többi őrizet-házokat és egy tábori batalljont is meg-támadták a' Törökök, és mindenütt bellyebb nyomultak. A' Fő Hadnagy Kovátsevits egy kompaniával segítségre sietett, de a' Törököktől körül-vetetett és tsak 15 embereivel menekedhetett-meg; maga mindenétől megfosztattatott és nyergeletlen lovon szaladott-viszfa. — Az ellenségnek veszteségét nem lehet meg-határozni, de fokkal nagyobb vólt a' miénkénél; mert mindenik emberünk 60 töltésekkel bírt, és tsak egyik sem mozdult-

dúlt-ki helyéből, a' meddig puska-pora tartott; a' hátrálás közben is fokban estenek-el az ellenség közzül, a' kit karddal és bayonet-szúrásával távoztatták-el magoktul a' Horvátok. A' mi népünk leg fellyebb 2000 emberekbül állott, és femmi reménysége nem vala a' segítséghez. Mostan Vukásovits seregének egyik része vagon útban oda felé.

Ezek az ellenséges seregek Máj. 25én Dobrozel-
lo felé vevén útjokat; az itten lévő sántzunk 2 kom-
pánia Ottotsániaktól meg-erősítettet. 27én reggel 9-ed
fél-órákor 8000en 2 ofzlopokban közelitettek a' Tö-
rökök; az első ofzlopos sereg (colonne) az ütközetre
választott népből álla, a' második az el-esetteknek és
még sebhedteknek el-hordatására rendeltetett, és a'
dik hátul vólt tartalékul. Az első ofzlop lafsu lépé-
ékkal a' sántzhoz mintegy 500 lépésnyire közelgetett,
annakutánna egymástul el-fzéllyedtek, a' sántzot kö-
ül-vették és rettenetes Alláh kiáltással neki ugrattak.
A' mieink szörnyü tüzelléssel fogadták őket, ugy hogy
akásra esének a' Törökök, az élönek a' meg-hólt tár-
s felett kellett viaskodnia; ofzer ujította-meg az
ellenség az ütközetet, és mind annyifszor verettetett-
ofzfza, ámbár kétfzer olly közel-jöve, hogy pisto-
okkal lövöldöze a' sántzba. A' mi Tisztjeink által-
ván, hogy az ellenséget minden vesztesége mellett
ég fem üzhetnék - vízfza, el-tökéllék magokban a'
sántzból ki-rohanni, melly ki-rohanásnak szerent-ét-
ki-menetele léve. A' népség egyfzeribe körül-
gattatott, és a' sántztól el-fzagattatott, a' hartzolás
akafon folytattatott, miglen végtére a' derék Popo-
ts Kapitány agyon lövetteték, ekkor a' legénységé-
k maradványa nem tarthatá többé magát, a' rendet
bontá és le-vágattaték. A' sántznál estvéli 8 óráig
tott a' tüzellés, az őrizet újra puska-töltéseket vett-
ma.

magához és az ellenség meg-fzűnt a' lövöldözéstől. De mivel víz nem találtatott a' sántzban, a' szűnet nélkül való tüzellés, hévség és szomjuság által annyira el-bádjadott az őrizet, hogy tovább meg-nem állhata benne. A' mi embereink 6 foros négy fzegbe öfzve-állanak, minden ágyuikat magokkal vivék, a' sántzot fel-gyujták és a' hegyek felé visszfa-vonák magokat. Eleinten tsak távolról űldözte őket az ellenség, de véletlenül egy ellenséges tsordára akadtanak, a' kire el-tökéltett bátorsággal rája-menvén les-helyeiből széllyel-verték; mellynek utánna a' Mazini hegyek felé szép renddel visszfa-térének. Az ellenség másod napon a' holtakat és sebbe-esteket fel-kereste és osztán Bihats felé visszfa-vonta magát. Az ellenségnek vesztesége felettébb nagy lehet, kiváltképpen a' sántznál, a' hol 9-fzer meg-ujított űtközete fok embereibe került. Réfzünkről 290 emberekbe telik a' veszteség, a' kik közzül naponként egynehányon térnek-vissza. — A' Horvát országai feregeknek fő Vezére elégséges bofszút fog-állani el-efett vitéz Horvátiért, és ezen tsatáknak véget fog-vetni, mellyekben mind a' két részek vesztesek szoktak lenni. A' mi őtet plánumjának véghez-vitelében akadályoztatja; az a' meg-ígért eleségnek el-maradása, mellynek el-érkezését óhajtvá várja, hogy minden erővel meg-űtközzön a' Törökökkel, a' kik erős váraik mellé vonták-meg magokat, a' honnét tsak Laudon űzheti-el őket. Annyival inkább reménylhető, hogy nem fog fokáig késni az ő hadi munkáival, minthogy

A' Bánáti Fehjér Templomi tábori fereg, mellyet Haddik vezérel, a' Dunán által-ment — Szerviába. Látom hogy E'. Olvasóimnak szívek meg indul ezen örvendetes izeneten, és azon kedvetlenség, mellyet hadi Vezereinknek kéfedelmes munkálódásaik okozta-

nak

nak benne ezen jelentésre egyszerre el-öszlik. Minden igaz Hazafiakkal együtt örülni fognak leg-inkább azok, a' kik a' vérengző hadnak súlyos terhét főképpen érzik. A' Bánátból jött stafétával e' következő, Juniusnak óán költ tudósítás érkezett Pestre.

„ E' most folyó hónapnak 5-dikén reggel 7 órakor a' Fehér Templomnál táborozó seregek, a' Dunán veretett kettős hid' segítségével szerentséfen által-mentek a' Pogányok földjére. Elöl járó sereget formált 2 Vurmzer és 8 Vafas Diviziok, utánnok a' fok Magyar és Német Batalljonok; eleget ágyuztak a' hid' tsinalása alkalmatosságával a' Törökök; de látván, hogy kezd már a' nép a' hidon menni, el-takarodtak és a' hegyre vitték-fel ágyuikat. „

Által ment tehát Haddik Fő Vezér az ellenség földjére, magával vitte a' vitéz Magyarokat és azokkal együtt a' félelmet és rettegést, mellyet győzedelmes karjaik fognak el-terjesztetni a' Törökök között. Ment léfzen Bánát a' Török pusztítástól; az ellenség földjén léfzen a' véres ütközeteknek piatza, és nintsen mit tartanunk Hazánkat pusztító Török bé-tsapáfoktul. Vélhető, hogy Klerfé Gróf Ur sem fog fokáig késni az ő vezérlette seregével, melly Karansebesnél táborban fekszik; és mentül elébb ő is bé-fog nyomódni Oláh országba. E' két Bánáti seregnek meg-mozdulásával bizvást reménylhetjük, hogy az Erdélyi tábor a' Moldvai seregekkel egyetemben elő fog kelni. — Ezt lehet a' mostani környül-állásokbul ki-venni; mi fog ezután történni, mi nem, azt jövendőlni, képtelenség. Az Istennek segítségében, Vezérinknek böltséségében, és hadainknak bátor szívekben helyheztetvén bizodalmunkat, reménylhetjük hogy a' vérengző hadnak nem fokára végét fogjuk érni, és olly békefességgel meg-áldatni, melly Hazánknak böldogitására, és Nemzetünknek ditsőséggére fog válni.

Kafsan a' közelebb múlt hónapnak 23án estvére az oda való puskaapor malom egyik munkásnak vigyázatlansága miatt meg-gyúladott, 3 mázsa puska-porral a' levegőbe repült, és 4 személyeket széllyel szaggatott. Az egyik még-egynehány órák alatt élt, de minden segítség haszontalan vala. Az egész város resz-kete, de semmi kárt nem vallott.

Ő Felsége a' 2dik Báni vég-vidéki Regimentnek Fő Hadnagyait, Herbert Bárót és Spork Grófot ugyan azon Regimentnek Oberstereivé tenni méltóztatott.

A' fellyebb meg irt Horváth országi hadi történet felől ilyen tudósítást ad a' Hadi Fő Tanáts. — Az ellenség 10ezernyi számmal és 5 ágyukkal Máj. 27-én a' Dobrozelloi ör-állóinkra ütött, és ki-mondhatatlan nagy sebességgel az ör-állásnak első és hátulso oldalait lovasokkal és gyalogokkal fogta-körül. Ennek-utánna a' Törökök minden erejekkel vítták a' sántzot, mellyben 1500 embercink és 6 ágyuink valának. Tíz órák alatt 9 szer ütöttek a' sántzra. Látván, hogy semmire sem mehetnek vitéz Horvátinkkal, estve 7-óra fe'é vizfsza vonták magokat, mellyre a' mi népünk-is éjtszaka 11 órakor Lubardenikre és Mafsin-ra ment. Ebben a' tsatában el-efett a' Likkai Regimentnek Kapitányja Knezevits, Burkel Fel-Hadnagy Hoysz és Butorak Al-Hadnagyok; az Ottotsáni Regimenttől a' Fel-Hadnagy Einkhemer és Domazetovits Al-Hadnagy; köz-emberek 183an. Az ellenség közül 600nál többen estenek-el és 200an kaptak sebet, 's ezek között-vagnak 2 Basák-is. Az ellenség, a' kinek a' vólt a' szándékja, hogy Horvát országba bé-üthessen, 28án Vakupra vizfsza tért, el égetvén mind azokat a' házokat, mellyekben a' Császári óltalomhoz folyamodott Török jobbágyok laktanak vala. A' Gr-hovónál állott Miralim Bafa is vizfsza ment Livnóra. — A' Gradiskai Regimentnek Oberstere Kovátsevits Juniusnak első napján a' Török várat, Bertskot minden veszteség nélkül meg-vette, a' benne állott Török őrizetet, melly egynehány holtakat hagyott-hátra, széllyel verte, és prédául egy zászlót és 4 vas ágyu-kat nyert.